

REGULAMIN OBRAD SEJMU ŚLĄSKIEGO

Drukarnia Śląskiego Urzędu Wojew., Katowice.

Druk Nr. 59/III dot. druku nr. 42/III.
Druk Nr. 176/III.
Druk Nr. 206/III dot. druku nr. 197/III.

SEJM ŚLĄSKI

OKRES III.

REGULAMIN OBRAD SEJMU ŚLĄSKIEGO

uchwalony przez II-gi Sejm Śląski
dnia 17 czerwca 1930 r.

i przez III-ci Sejm Śląski dnia 9 grudnia 1930 r.

wraz ze zmianami,

uchwalonemi w dniu 30 marca 1931 r., 1 marca 1932 r.
i 15 kwietnia 1932 r.

KATOWICE
1932.

SL 6c2a
SL 6c3

K 219885
890839T

D-02/504/1

12.86.

[15.]

Regulamin obrad Sejmu Śląskiego.

Rozdział I.

Art. 1.

Przepisy ogólne.

Udział w pracach Sejmu.

Każdy poseł winien list wierzytelny, wystawiony przez Główną Komisję Wyborczą, złożyć przed wstąpieniem do Sejmu do Kancelarii Sejmu, która wyda mu w zamian legitymację poselską.

Czas trwania mandatu poselskiego biegnie od chwili ogłoszenia wyboru na publicznem posiedzeniu Głównej Komisji Wyborczej Okręgu, względnie w wypadku przewidzianym w art. 93 Ordynacji Wyborczej do Sejmu Śląskiego od chwili wystawienia listu wierzytelnego następcy zrzekającego się posła.

Art. 2.

Wygaśnięcie mandatu stwierdza Sejm po wysłuchaniu sprawozdania Komisji Regulaminowej.

Art. 3.

Językiem rozpraw jest język polski. Język ten będzie wyłącznie używany w pracach Sejmu, jego komisyj i kancelarji.

Art. 4.

Wnioski o zmianę regulaminu przekazuje się Komisji Regulaminowej do rozpatrzenia.

Rozdział II.

Ukonstytuowanie się Sejmu i jego władze.

Art. 5.

Na pierwszym posiedzeniu Sejmu przewodniczy najstarszy wiekiem poseł, lub w razie zrzeczenia się przez niego tego urzędu, kolejno najstarszy, który zaprasza z pomiędzy posłów dwóch najmłodszych wiekiem na sekretarzy tymczasowych. Senior urzęduje aż do wyboru Marszałka, a sekretarze tymczasowi aż do wyboru sekretarzy.

Art. 6.

Następnie Sejm na tem samem lub na najbliższem posiedzeniu, które powinno się odbyć w cią-

gu dni trzech, przystąpi do wyboru prezydium składającego się z Marszałka, z 4 wicemarszałków i z 8 sekretarzy.

Przed wyborem Marszałka mogą być dyskutowane i rozstrzygane tylko sprawy dotyczące formalnej strony obrad.

Art. 7.

Marszałka wybiera Sejm bezwzględną większością głosów obecnych posłów. Jeżeli w pierwszym głosowaniu żaden kandydat nie uzyska tej większości, następuje wybór ściślejszy pomiędzy 3 kandydatami, którzy otrzymali największą liczbę głosów.

Jeżeli i w drugim głosowaniu żaden kandydat nie uzyska większości, następuje ściślejszy wybór między dwoma kandydatami, którzy osiągnęli największą liczbę głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga przy wszystkich wyborach los. Kartki niezapisane są nieważne. Wybrany Marszałek obejmuje natychmiast swoje czynności.

Art. 8.

Następnie wybiera Sejm najprzód wicemarszałków, potem sekretarzy. Wybiera ich albo kolejno albo łącznie. Wybrani są ci, którzy otrzymali więcej niż połowę głosów ważnych.

W razie równości głosów rozstrzyga los. Kartki niezapisane są nieważne.

Art. 9.

Natychmiast po dokonaniu wyboru Prezydium Marszałek zawiadamia Prezesa Rady Ministrów i Wojewodę o ukonstytuowaniu się Sejmu.

Art. 10.

Zadaniem Marszałka Sejmu jest przewodniczenie obradom, strzeżenie godności i praw Sejmu, zastępowanie Sejmu na zewnątrz przez cały czas piastowania urzędu Marszałka oraz pieczę nad działalnością przekazaną Sejmowi przez Konstytucję i ustawy. Marszałek jest stróżem regulaminu, uprawnionym do jego wykładni. W wypadkach wątpliwych Marszałek sam rozstrzyga nieodwołalnie, wolno mu jednak odwołać się do decyzji Izby (art. 19 ust. 4).

Postępowanie z wniesionemi do Sejmu Śląskiego petycjami określi Marszałek w drodze zarządzenia wewnętrznego.

Art. 11.

Marszałek winien czuwać nad spokojem i porządkiem tak w sali obrad, jak i na całym terytorjum Sejmu przy pomocy funkcjonariuszów Sejmu i straży, którą sam mianuje.

Art. 12.

Zamknięcie sesji sejmowej niema wpływu ani na skład władz sejmowych ani na skład komisyj.

Wnioski poselskie przechodzą do następnej sesji w takim stanie, w jakim znajdowały się w chwili zamknięcia sesji poprzedniej.

R o z d z i a ł I I I .

Przedmiot obrad Sejmu.

Art. 13.

Przedmiotem obrad Sejmu mogą być tylko zgłoszone na piśmie.

- a) wnioski i sprawozdania Rządu, wojewody z upoważnienia Rządu lub w imieniu Rady Wojewódzkiej,
- b) wnioski poselskie,
- c) wnioski i sprawozdania Komisyj,
- d) interpelacje.

Art. 14.

Wnioski zawierające projekty ustaw podlegają trzem czytaniom. Wnioski pociągające za sobą obciążenie skarbu lub majątku województwa muszą być ujęte w formę ustawy.

Art. 15.

Pierwsze czytanie projektu ustawy zgłoszonego przez rząd, wojewodę z upoważnienia Rządu lub w imieniu Rady Wojewódzkiej może odbyć się najwcześniej na czwarty dzień po rozdaniu go w druku i polega na omówieniu zasad projektu bez rozpraw co do szczegółów ustawy. Termin rozdania druków biegnie od chwili wysłania druków z kancelarji. Druki dotyczące projektu budżetu śląskiego muszą być rozdane posłom najmniej 5 dni przed pierwszym czytaniem preliminarza budżetowego. Zgłaszanie poprawek

do ustawy w pierwszym czytaniu jest niedopuszczalne.

Sposób załatwienia w pierwszym czytaniu projektów ustaw zgłaszanych przez posłów przepisuje art. 19 niniejszego regulaminu.

Projekt ustawy przedłożony przez Rząd lub Wojewodę z upoważnienia rządu lub w imieniu Rady Wojewódzkiej musi być odesłany do Komisji.

Art. 16.

Drugie czytanie ustawy, które odbyć się może najwcześniej na trzeci dzień po rozdaniu druku sprawozdania komisji lub — o ile sprawozdanie ma być ustne — wniosku komisji, polega na omówieniu i przegłosowaniu poszczególnych artykułów ustawy; przy art. 1 ustawy może być dopuszczona rozprawa nad zasadami projektu. Jeżeli żadnych poprawek do ustawy nie zgłoszono, można nad nią głosować w całości — en bloc.

Art. 17.

Trzecie czytanie ustawy polega na krótkim omówieniu wniesionych poprawek i może się odbyć z reguły najwcześniej na trzeci dzień po drugim czytaniu, a — o ile ustawa po drugim czytaniu została ponownie odesłana do komisji, lub o ile w drugim czytaniu przyjęto poprawki — na trzeci dzień po rozdaniu druku sprawozdania komisji, względnie druku poprawek, przyjętych w drugim czytaniu. W wypadkach atoli, gdy

w drugim czytaniu żadnych poprawek nie przyjęto, trzecie czytanie może się odbyć tego samego dnia co drugie, lub następnego dnia, jednakże w razie zapowiedzenia poprawek do trzeciego czytania Marszałek obowiązany jest wyznaczyć przynajmniej dwie godziny na ich zgłoszenie.

Głosowanie odbywa się tylko nad poprawkami, a następnie o ile nie przyjęto żadnych poprawek w porównaniu z tekstem, uchwalonych w drugim czytaniu — natychmiast nad całością projektu; o ile w trzecim czytaniu przyjęto poprawki, Marszałek może odroczyć głosowanie nad całością na czas, potrzebny mu dla stwierdzenia, czy wskutek przyjętych poprawek niema sprzeczności między poszczególnymi postanowieniami ustawy; na żądanie 10 posłów ostateczne głosowanie musi być w tym wypadku odłożone do następnego posiedzenia.

Art. 18.

Sejm może uchwalić następujące skrócenia postępowania formalnego:

- a) uwolnienie wniosków lub sprawozdań od drukowania,
- b) dopuszczenie natychmiastowej rozprawy bez odesłania do komisji,
- c) dopuszczenie rozprawy zaraz po rozdaniu drukowanego sprawozdania komisji,
- d) wyznaczenie komisji terminu do przedłożenia sprawozdania.

Art. 19.

a) Przepisy ogólne.

Wniosek poselski może być przedmiotem obrad, gdy jest poparty podpisami przynajmniej 5 posłów. Wniosek, podpisany przez mniej niż 5 posłów, Marszałek może odczytać Sejmowi dla uzyskania dla niego dostatecznego poparcia. Zasadnicza część wniosku musi zaczynać się od słów: „Wysoki Sejm uchwalić raczy“ i zawierać dokładne brzmienie, podlegające uchwale Sejmu.

O wpłynięciu wniosku Marszałek podaje do wiadomości Izby na końcu tego posiedzenia, na którem wniosek został zgłoszony, komunikując jednocześnie, do jakiej go przesyła komisji.

Odesłanie w ten sposób do komisji wniosku, zawierającego projekt ustawy zastępuje pierwsze czytanie.

Jeżeli Marszałek ma wątpliwości, czy wniosek ze względu na jego brzmienie może być przyjęty, lub czy nie jest sprzeczny z Konstytucją, Statutem Organicznym Województwa Śląskiego, lub czy nie dotyczy sprawy, nie należącej do kompetencji Sejmu, to zasięga opinii Komisji Regulaminowej. Komisja winna zdać sprawę Marszałkowi w ciągu 48 godzin. Ma ona prawo większością $\frac{2}{3}$ głosów obecnych członków zaopiniować wniosek jako niedopuszczalny.

b) Nagłość wniosków.

W wyjątkowych wypadkach Marszałek może, a na żądanie 10 posłów musi udzielić głosu wnio-

skodawcy dla uzasadnienia nagłości wniosku, udzielając wówczas głosu jednemu z przeciwników wniosku dla odparcia argumentów wnioskodawcy. Przewodniczący, względnie zastępca przewodniczącego komisji, do której wniosek nagły ma być skierowany, może zabrać głos dla wyjaśnienia, czy stan pracy komisji zezwala na zajęcie się natychmiastowe wnioskiem nagłym. Żaden mówca nie może przemawiać dłużej niż 5 minut. Sejm rozstrzyga o nagłości wniosku zwykłą większością obecnych posłów.

Wniosek, który uzyskał nagłość, musi być rozpatrzony w komisji przed innemi sprawami, a sprawozdanie komisji o wniosku ma pierwszeństwo przed innemi przy układaniu porządku dziennego posiedzeń plenarnych. Wniosek poselski raz odrzucony w ciągu tej samej sesji budżetowej może być na nowo wniesiony tylko w nadzwyczajnych wypadkach i musi uzyskać poparcie conajmniej 20 posłów.

Art. 20.

Wnioski formalne muszą dotyczyć spraw, stojących na porządku dziennym. Do wniosków formalnych zalicza się:

- a) o zamknięcie listy mówców,
- b) o przerwanie dyskusji,
- c) o przejściu do porządku dziennego,
- d) o odesłanie do komisji,
- e) o odroczenie dyskusji,
- f) o głosowanie bez dyskusji,

- g) o zmianę porządku dziennego,
- h) o sposobie dyskusji i głosowania.
- i) o skrócenie postępowania formalnego —
art. 18. —

Art. 21.

Na żądanie Marszałka wniosek formalny musi być złożony na piśmie.

Pod wnioskiem formalnym wystarczy podpis jednego posła, z wyjątkiem wniosku o głosowanie imienne — art. 53. —

Marszałek może odmówić przyjęcia wniosku, o ile oczywiście celem wniosku jest hamowanie obrad.

Art. 22.

O wniosku formalnym rozstrzyga Sejm po wysłuchaniu wnioskodawcy i ewentualnie jednego przeciwnika wniosku. Przemówienie trwać może najwyżej 5 minut.

Wniosek formalny raz odrzucony nie może być postawiony ponownie w ciągu tej samej rozprawy. O tem, czy wniosek ma tę samą treść, co odrzucony, rozstrzyga nieodwołalnie Marszałek.

Jednakże wniosek o zamknięcie listy mówców, albo o przerwanie dyskusji może być ponawiany po każdym dalszem przemówieniu w dyskusji, jeżeli wnioskodawca przedłoży Marszałkowi zgodę dostatecznej liczby klubów poselskich dla zapewnienia przyjęcia poprzednio odrzuconemu wnioskowi.

Art. 23.

Wnioski o zamknięcie listy mówców i przerwanie dyskusji Marszałek poddaje pod głosowanie po zakończeniu przemówienia, w ciągu którego wniosek został zgłoszony. Po przyjęciu pierwszego wniosku mają prawo głosu jedynie mówcy, którzy zapisali się przed jego złożeniem, oraz sprawozdawca, względnie wnioskodawca, po przyjęciu drugiego — tylko sprawozdawca, wzgl. wnioskodawca.

Art. 24.

Interpelacje, skierowane do Rządu, Wojewody, lub Rady Wojewódzkiej winny być podpisane przynajmniej przez 5 posłów.

Marszałek ma prawo żądania od interpelantów usunięcia z interpelacji wyrazów, nieodpowiadających powadze Sejmu, i w tym celu może ogłoszenie interpelacji odłożyć do następnego posiedzenia.

Art. 25.

Po przyjęciu interpelacji Marszałek przesyła ją Rządowi, Wojewodzie lub Radzie Wojewódzkiej (Władza Wykonawcza).

O ile interpelanci nie zadowolą się odpowiedzią, względnie o ile w ciągu 3 tygodni odpowiednia władza wykonawcza nie udzieli odpowiedzi, Marszałek na żądanie interpelantów — art. 24. ust. 1. — umieszcza interpelację na porządku dziennym. Dyskusja nad interpelacją następuje tylko w wypadkach, w których Sejm swą uchwa-

łą uzna potrzebę dyskusji po wysłuchaniu treści interpelacji, ewentualnie udzielonej odpowiedzi władzy wykonawczej, oraz krótkiem trwającym nie dłużej niż 10 minut umotywowaniu przez jednego z interpelantów konieczności odbycia dyskusji. W dyskusji może być postawiony wniosek, że Sejm przyjmuje, względnie nie przyjmuje odpowiedzi do wiadomości lub też wzywa odpowiednią władzę wykonawczą do udzielenia odpowiedzi na plenarnem posiedzeniu w określonym terminie.

R o z d z i a ł I V.

P o s i e d z e n i a p l e n a r n e S e j m u.

A. Przepisy ogólne.

Art. 26.

Posiedzenia Sejmu odbywają się w zasadzie w dni powszednie w czasie oznaczonym przez Marszałka, albo osobną uchwałą Sejmu.

Posiedzenie zwołuje Marszałek; zawiadomienia o wyznaczonym posiedzeniu powinny być wysłane w czasie właściwym pod wskazanym przez posła adresem.

W wyjątkowych wypadkach Marszałek może odłożyć termin posiedzenia.

Art. 27.

Obradami Sejmu kieruje Marszałek lub zaproszony przez niego według kolejności zastępca, z dwoma sekretarzami, z którymi tworzy prezydium urzędujące.

W razie nieobecności lub przeszkody w pełnieniu urzędu przez wybranych sekretarzy Marszałek ma prawo powołać na bieżące posiedzenie sekretarzy z pośród posłów.

Art. 28.

Do prawomocności uchwał konieczną jest obecność w sali posiedzeń przynajmniej 20 posłów; w razie stwierdzenia przez Marszałka z własnej inicjatywy, albo na żądanie przynajmniej jednego posła braku kompletu, potrzebnego do powzięcia prawomocnej uchwały, Marszałek posiedzenia zamyka, albo odracza głosowanie na czas, który uzna za stosowny; do wniosku o stwierdzenie quorum Marszałek nie jest obowiązany przychylić się, jeżeli urzędujące prezydium stwierdzi jednomyślnie istnienie kompletu.

Art. 29.

Prawo wstępu na salę podczas posiedzeń mają wyłącznie posłowie, przedstawiciele Rządu, Rady Wojewódzkiej, upoważnieni przez nich delegaci, przedstawiciele Urzędu Kontroli Państw i funkcjonariusze kancelarii Sejmu.

Art. 30.

Posiedzenia Sejmu są jawne, o ile Sejm na wniosek urzędującego Marszałka, przedstawiciela Rządu, Rady Wojewódzkiej albo 10 posłów nie uchwali tajności posiedzenia, rozstrzygając o tem bez rozpraw po usunięciu publiczności i po wysłuchaniu powodów wniosku.

Na posiedzeniu tajnem Sejm nie może głosować nad żadną ustawą.

Art. 31.

Oprócz wypadku przewidzianego w artykule poprzednim, Marszałek może zarządzić opróżnienie galerji w razie zakłócenia porządku przez publiczność.

Art. 32.

Z każdego posiedzenia Sejmu winien być sporządzony protokół oraz stenogram.

Teksty wniosków i interpelacje stają się częścią składową obrad Sejmu.

B. Porządek dzienny.

Art. 33.

Porządek dzienny każdego posiedzenia ustala Marszałek i przedstawia Sejmowi do zatwierdzenia na plenum.

Marszałek ustala porządek dzienny samodzielnie, o ile otrzymał na to upoważnienie Sejmu, albo o ile Sejm nie uchwali porządku dziennego skutkiem braku quorum lub z innych przyczyn.

Art. 34.

Na wniosek Marszałka Sejmu sprawy, nie objęte porządkiem dziennym, mogą być wzięte pod obrady za zgodą Izby.

Po upływie pierwszej godziny posiedzenia Marszałek może przestawić porządek dzienny,

biorąc najpierw te punkty porządku dziennego, co do których nikt prócz wnioskodawcy, względnie sprawozdawcy, do głosu się nie zapisał.

Art. 35.

Poza porządkiem dziennym Marszałek udziela głosu:

1. w sprawie formalnej — art. 20. —
2. według swego uznania przed porządkiem dziennym do złożenia osobistego oświadczenia.
3. po zakończeniu dyskusji lub na końcu posiedzenia do osobistej wzmianki dla sprostowania faktycznego.

Posel, żądający w takich wypadkach głosu, winien przedstawić Marszałkowi treść zamierzonego przemówienia.

C. Przemawianie w Sejmie i zgłaszanie poprawek.

Art. 36.

Posłowie zamierzający przemawiać do punktu porządku dziennego, zapisują się u sekretarza, prowadzącego listę mówców.

Każdy poseł, zgłaszający się do głosu, winien na żądanie sekretarza oświadczyć, czy chce przemawiać za, czy przeciw głównemu wnioskowi.

Art. 37.

Po sprawozdawcy albo wnioskodawcy Marszałek udziela głosu kolejno, mając na względzie ład w dyskusji i zasady słuszności.

Ostatni głos ma zawsze wnioskodawca, względnie sprawozdawca komisji.

Art. 38.

Posłowi przemówienia odczytywać nie wolno, o ile nie jest sprawozdawcą komisji. Posłom narodowości niemieckiej, nie władającym dostatecznie językiem polskim, wolno odczytywać swoje przemówienia.

Za zgodą Marszałka może mówca odczytać krótkie oświadczenie stronnictwa i dokumenty.

Art. 39.

Żadnemu mówcy w dyskusji nad tym samym wnioskiem, tą samą częścią wniosku lub poprawką nie wolno zabierać głosu w tem samem czytaniu więcej niż dwa razy.

W dyskusji nad poprawką Marszałek może zapowiedzieć, że dwukrotnie temu samemu mówcy głosu nie udzieli.

Art. 40.

Jeżeli liczba mówców przekracza 6, Marszałek może po 6. przemówieniu zarządzić wybór mówców generalnych „za“ i „przeciw“, o ile Sejm nie uchwali, że pragnie wysłuchać dalszych mówców.

Gdyby zapisani mówcy nie mogli wybrać mówców generalnych, wyznaczy ich Marszałek z pomiędzy posłów zapisanych do głosu.

Ostatni głos mieć będzie oprócz tego sprawozdawca, a jeżeli przedmiotem obrad jest wniosek poselski — wnioskodawca.

Art. 41.

Marszałkowi służy prawo ograniczania przemówień posłów, trwających dłużej niż godzinę, do oznaczonego przez siebie czasu, a po jego upływie odebrania mówcy głosu.

Art. 42.

Przemówienie posła winno trwać nie dłużej, niż 5 minut w wypadkach przewidzianych w art. 35, lub jeżeli poseł w tej samej materji zabiera głos poraz drugi — art. 39. —

Art. 43.

Poprawki do wniosków zgłaszane w czasie rozpraw, winny być złożone na piśmie; przy zgłaszaniu poprawek wystarczy podpis jednego posła.

Podczas rozpraw nad preliminarzem budżetowym Marszałek tylko w wyjątkowo ważnym wypadku może przyjąć poprawkę poselską, która nie została zamieszczona w sprawozdaniu Komisji Budżetowej.

Art. 44.

Poprawki mogą być zgłaszane jedynie w trojakiej formie, mianowicie jako:

- a) wykreślenie,
- b) dopisanie,
- c) zastąpienie określonych wyrazów.

Przepis art. 21 ust. 3 ma i tutaj zastosowanie.

Art. 45.

Wniosek poselski, wycofany przez wnioskodawcę, może być podjęty przez innego posła.

Art. 46.

Przedstawicielowi Rządu, Rady Wojewódzkiej niezależnie od tego czy jest posłem, czy nie, Marszałek powinien udzielić głosu poza koleją i bez ograniczeń.

To samo prawo przysługuje sprawozdawcy komisji.

Sprawozdawcy nie wolno zgłaszać wniosków w imieniu własnem.

D. Głosowanie.**Art. 47.**

Po ukończeniu dyskusji Marszałek oznajmia, że przystępuje do głosowania.

Od tej chwili nie wolno zabierać głosu, wolno tylko postawić wniosek formalny o sposobie głosowania.

Art. 48.

Do prawomocności uchwał potrzebna jest zwykła większość głosów, o ile przepisy przysługują ustawy o ustroju wewnętrznym Województwa Śląskiego nie będą zawierały odmiennych postanowień.

W razie równości głosów wniosek upada.

Art. 49.

Z reguły głosuje się nad poprawkami przed wnioskiem głównym, a gdy chodzi o kilka wnio-

sków lub poprawek, przedewszystkiem nad wnioskiem, którego przyjęcie bądź rozstrzyga, bądź uchyla wszystkie inne.

Art. 50.

Głosowanie jest jawne.

Art. 51.

Wybory odbywają się kartkami. Gdy żaden z posłów temu się nie sprzeciwi, wybór odbyć się może przez aklamację.

Art. 52.

Głosowanie jawne odbywa się przez powstanie z miejsc.

Jeżeli jeden z członków urzędującego prezydium poda w wątpliwość wynik głosowania — następuje obliczenie głosów.

Obliczenie głosów musi nastąpić prócz tego wtenczas, gdy wniosek wymaga większości kwalifikowanej.

Art. 53.

Wniosek o głosowanie imienne wymaga poparcia przynajmniej przez 10 posłów, wyrażonego przez powstanie.

Wniosek ten winien być złożony przed wezwaniem do głosowania.

Wniosek o głosowanie imienne nie jest dopuszczalny, jeżeli się głosuje nad wnioskiem formal-

nym, lub nad wnioskiem, nad którym dyskusja nie jest dopuszczalna. (art. 21, 56).

Art. 54.

Głosowanie imienne odbywa się w sposób następujący:

Marszałek wzywa posłów do zajęcia miejsc. Sekretarze odbierają kartki i wrzucają do urny. Na kartkach wypisane lub wydrukowane jest nazwisko głosującego posła oraz wyrazy „tak” lub „nie”. Inne kartki uważa się za nieważne.

Po odebraniu kartek Marszałek ogłasza głosowanie za skończone. Sekretarze obliczają głosy, a Marszałek obwieszcza wynik głosowania. Nazwiska głosujących oraz jak głosowali — umieszcza się w stenogramie.

Marszałek może zarządzić wywoływanie imienne przez sekretarza posłów, którzy po wywołaniu składają kartki do urny.

Art. 55.

Głosy nieważne uwzględnia się przy obliczaniu potrzebnego dla prawomocności quorum, lecz odrzuca przy wyprowadzaniu absolutnej większości.

Art. 56.

Bez dyskusji głosuje się nad wnioskami o votum nieufności dla członka prezydium, jakoteż w sprawach kar dyscyplinarnych.

Rozdział V.

Przepisy dyscyplinarne.

Art. 57.

Marszałek ma prawo przywołać mówcę „do rzeczy“, jeżeli w przemowie swej zbacza od przedmiotu obrad.

Art. 58.

Kary dyscyplinarne są następujące:

1. przywołanie „do porządku“,
2. przywołanie „do porządku“ z zapisaniem do protokołu,
3. wykluczenie czasowe posła z posiedzeń,

Art. 59.

Marszałek ma prawo przywołać każdego posła „do porządku“, jeżeli zachowuje się w sposób, nieodpowiadający godności Sejmu, lub zakłóca spokój uporczywem przerywaniem.

Mówcy po drugiem upomnieniu, czy to „do rzeczy“, czy też „do porządku“ — zwraca Marszałek uwagę na to, że w razie trzeciego upomnienia odbierze mu głos.

Art. 60.

Przywołanie „do porządku“ z zapisaniem do protokołu może nastąpić, jeżeli poseł dopuścił się cięższego przewinienia przeciw porządkowi Sejmu, albo jeżeli na tem samem posiedzeniu już dwa razy został przywołany „do porządku“ w ciągu rozprawy nad tym samym punktem.

Posłowi, podlegającemu karze z niniejszego artykułu, może Marszałek odmówić głosu w ciągu rozprawy nad punktem, na której poseł dopuścił się przewinienia z ust. 1.

Art. 61.

Wykluczenie czasowe z posiedzeń może nastąpić, jeżeli poseł w sali posiedzeń zachował się w sposób, jaskrawo nie odpowiadający godności Sejmu, albo gdy na tem samem posiedzeniu już podległ karze dyscyplinarnej z art. 58.

Art. 62.

Marszałek ma prawo wykluczyć posła aż do dwóch posiedzeń, kolejno po sobie następujących, co pociąga za sobą samo przez się wykluczenie z posiedzeń komisyjnych, w tym czasie się odbywających.

Na wniosek Marszałka może Sejm wykluczyć posła na przeciąg dłuższy, aż do miesiąca. W takim wypadku rozstrzyga Sejm bez dyskusji prostą większością głosów.

Art. 63.

Marszałek może kary dyscyplinarne zadekretować piśmiennie, jeżeli z powodu niepokoju w Izbie ustnie trudno się porozumieć.

Art. 64.

Poseł wykluczony winien natychmiast opuścić salę posiedzeń i nie może przebywać w niej aż do terminu, oznaczonego w decyzji Marszałka lub Sejmu.

Jeżeli wykluczony zakłóca porządek, Marszałek może aż do tego terminu zakazać mu pobytu w gmachu Sejmu.

Posel wykluczony, który na wezwanie urzędującego Marszałka natychmiast sali nie opuści, lub podczas posiedzeń, z których został wykluczony, do sali powróci, będzie poczytywany za wykluczonego przez Sejm na dalsze cztery posiedzenia.

Art. 65.

Posel wykluczony przez Marszałka traci pobory te na przeciąg połowy miesiąca, posel wykluczony przez Sejm — na przeciąg całego miesiąca.

Art. 66.

Posel, dotknięty przez Marszałka karą dyscyplinarną z art. 60 lub 61, ma prawo odwołać się w przeciągu 24 godzin na piśmie do Komisji Regulaminowej. Komisja ma prawo większością głosów odwołanie odrzucić, albo wnieść do Marszałka o zniesienie lub znizzenie kary dyscyplinarnej. Marszałek może oddać sprawę pod rozstrzygnięcie plenum.

Art. 67.

Przepisy dyscyplinarne, zawarte w art. 57 i w art. 59 ust. 1, Marszałek ma prawo stosować także do reprezentantów Rządu bez względu na to, czy są posłami, czy nie.

R o z d z i a ł VI.

Komisje.

Art. 68.

Celem przygotowania przedmiotu obrad sejmowych ustanawia Sejm komisje: stałe dla pewnych rodzajów spraw i nadzwyczajne dla spraw poszczególnych.

Komisje obradują i składają Sejmowi sprawozdanie w granicach przedmiotu, przekazanego im przez Sejm do przygotowania.

Komisja może wprost odesłać wniosek do innej komisji, w tym wypadku jednak ta ostatnia rozpatruje sprawę w zakresie swojej właściwości i wyraża o niej opinię, ostateczny zaś tekst uchwały ustala i referuje w Sejmie przez swego członka ta komisja, której przekazało daną sprawę plenum.

Art. 69.

Komisje stałe składają się z 9 lub z 7 członków.

9 osobowe są następujące Komisje:

Administracyjno-Samorządowa,
Budżetowo-Skarbowa,
Pracy i Opieki Społecznej,
Prawnicza,
Przemysłowa i Handlowa,
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

Nadzwyczajna Komisja:

Budowlano-Mieszkaniowa,

7-mio osobowe Komisje są następujące:

Petycyjna,
Regulaminowa,
Rolna,
Rugów Wyborczych.

Art. 70.

Członków komisyj stałych kluby przedstawiają Marszałkowi według klucza, odpowiadającego ich sile liczebnej. Przy podziale miejsc w komisjach stałych mogą być uwzględnione tylko kluby, liczące conajmniej 5 członków.

Kluby, liczące mniej niż 5 członków, tudzież posłowie, nie należący do żadnego klubu, mogą oświadczyć, iż przyłączają się celem przydziału członków komisji do jednego z klubów, liczących conajmniej 5 członków.

Art. 71

W razie potrzeby Sejm uchwala powołanie nadzwyczajnych komisyj oznaczając przytem liczbę członków komisyj, sposób ich powołania i kompetencje komisji.

Art. 72.

Komisje wybierają przewodniczącego, jego zastępcę, sekretarza oraz sprawozdawców, protokółują swe obrady i składają sprawozdania Sejmowi w druku lub na piśmie.

Art. 73.

Przewodniczący i jego zastępcą mają prawo i obowiązek czuwania nad tem, aby załatwianie spraw, powierzonych komisji, nie zalegało.

Art. 74.

Komisje zwołuje przewodniczący lub z jego upoważnienia zastępca przewodniczącego.

Na żądanie $\frac{1}{3}$ liczby członków komisji winien przewodniczący w ciągu 48 godzin zwołać posiedzenie komisji na dzień nie późniejszy, niż piąty po otrzymaniu żądania. Jeśli tego nie uczyni, Marszałek Sejmu ma prawo zwołać komisję. Na zwołanem w ten sposób posiedzeniu w razie nieobecności przewodniczącego lub jego zastępcy, lub też w razie ich odmowy, przewodniczy wyznaczony przez Marszałka poseł.

Posiedzenie komisji może być zamknięte przed wyczerpaniem porządku dziennego tylko za zgodą większości komisji.

Art. 75.

Na zebraniach komisji mogą być obecni bez prawa zabierania głosu posłowie, do niej niewybrani.

Marszałek lub wyznaczony przezeń wicemarszałek tudzież generalny sprawozdawca budżetu i przedstawiciele Rządu i Rady Wojewódzkiej mogą brać udział w obradach komisji bez prawa głosowania.

W razie potrzeby komisja może uchwalić tajność obrad z wykluczeniem posłów, nie mających prawa zabierania głosu na posiedzeniach komisji.

Art. 76.

Komisje mają prawo zapraszać na swoje posiedzenia posłów sejmowych i rzeczoznawców z głosem doradczym oraz zawiadamiają o posiedzeniach Wojewodę i Radę Wojewódzką, a w razie potrzeby — Prezesa Urzędu Kontroli Państwa.

Korespondencje komisji na zewnątrz Sejmu podpisuje wyłącznie Marszałek.

Art. 77.

Do prawomocności uchwał komisji potrzebna jest obecność przynajmniej połowy członków.

Art. 78.

Sprawozdawca komisji winien załatwić sprawę, powierzoną mu do referatu, w terminie dwutygodniowym, o ile przewodniczący nie wyznaczy innego terminu.

Jeżeli sprawozdawca terminu nie dotrzyma, przewodniczący ma prawo przedłużyć pierwotnie wyznaczony termin lub mianować innego sprawozdawcę.

Art. 79.

Komisja Budżetowo-Skarbowa obowiązana jest sprawozdanie o preliminarzu budżetowym na plenum Sejmu przygotować w terminie przez

Sejm wyznaczonym. Aby zabezpieczyć ukończenie prac komisji w oznaczonym terminie, komisja może ustanowić dla siebie regulamin wewnętrzny; regulamin ten będzie obowiązywał w okresie prac komisji nad preliminarzem.

W razie nieprzygotowania przez komisję sprawozdania o preliminarzu w oznaczonym przez Sejm terminie, Marszałek może wnieść pod obrady plenum Sejmu preliminarz w przedłożeniu rządowem, wyznaczając generalnego sprawozdawcę oraz sprawozdawców poszczególnych części preliminarza.

Art. 80.

Komisja Regulaminowa winna wniosek w sprawie wydania posła załatwić w przeciągu 2 tygodni po otrzymaniu żądania, ewentualnie po otrzymaniu wyjaśnienia sprawy.

Art. 81.

Przepisy regulaminu dla posiedzeń plenarnych obowiązują odpowiednio i komisje, jeżeli regulamin nie postanawia inaczej.

R o z d z i a ł VII.

Obowiązki i prawa posłów.

Art. 82.

Posłowie są obowiązani brać udział w pracach Sejmu, a w szczególności przyjąć wybór do komisji.

Posel winien obecność swoją na posiedzeniu plenarnem lub komisyjnym stwierdzić zapisaniem się na wyłożonej liście; w razie niemożności przybycia na posiedzenie komisji posel winien przysłać zamiast siebie zastępcę, który podpisuje się na liście obecności obok nazwiska członka, którego zastępuje; wówczas na zastępcę rozciąga się przepis art. 85 regulaminu.

Art. 83.

Posłowie otrzymują jako zwrot kosztów utrzymania, ryczałt miesięczny, równy ryczałtowi miesięcznemu pobieranemu przez posłów do Sejmu Rzeczypospolitej.

Marszałek otrzymuje dwukrotne diety. Marszałkowi służy ponadto prawo do mieszkania służbowego i powozu, tudzież prawo używania inwentarza reprezentacyjnego. Marszałek pobiera diety aż do ukonstytuowania się nowego Sejmu.

Posłowie do Sejmu Śląskiego, piastujący równocześnie mandat do Sejmu lub Senatu Rzeczypospolitej lub do Śląskiej Rady Wojewódzkiej, otrzymują połowę diet.

Art. 84.

Posłowie, delegowani przez Sejm poza obręb m. Katowic, o ile pobyt poza miastem trwa dłużej niż 8 godzin, otrzymują prócz zwykłych diet zwrot opłat za hotel, oraz zwrot dodatkowych kosztów komunikacyjnych (dorożki, tramwaje i t. d.).

Djety są płatne zgóry i wolne od wszelkiego zajęcia i podatku. Posłom nie wolno zrzec się ryczałtu miesięcznego.

Art. 85.

O ile poseł opuścił dwa lub więcej posiedzeń plenarnych lub komisyjnych z rzędu, potrąca mu się za każde posiedzenie, poczynsz od drugiego po 5% diet, ustalonych w art. 83. O ile plenarne i komisyjne posiedzenia wypadają jednego dnia, względnie o ile jednego dnia przypadają posiedzenia dwóch komisji, których dany poseł jest członkiem, potrącenie ma miejsce tylko za jedno z tych posiedzeń, zaś obecność posła na posiedzeniu jednej komisji usprawiedliwia jego nieobecność na drugiej.

Przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli powodem usprawiedliwiającym nieobecność była choroba posła lub inna ważna nieprzewidziana i nieuchronna przeszkoda, albo wyjazd w misji, powierzonej przez Rząd lub Sejm, albo urlop, otrzymany według art. 86 niniejszego regulaminu.

Art. 86.

Urlopu do dni 7 udziela Marszałek, który podaje to do wiadomości Sejmu. Urlopu na czas dłuższy może udzielić tylko Sejm bez rozprawy.

W razie choroby poseł ma obowiązek niezwłocznie usprawiedliwić swą nieobecność przed Marszałkiem, który podaje to do wiadomości Sejmu.

Art. 87.

O ile poseł prowadzi przedsiębiorstwo lub bierze udział w jakimkolwiek przedsiębiorstwie, przynoszącem zyski, nie wolno mu w żadnej formie powoływać się w związku z owem przedsiębiorstwem na swój charakter posła.

Art. 88.

Posłowie otrzymują z urzędu po jednym egzemplarzu wszelkich druków Sejmu.

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000872557

I 890839

SL